

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Ortodoxiei

În această săptămână,
vineri:

Buna Vestire

Trei sunt caracteristicile esențiale care ajută Ortodoxia să-și păstreze neîncetat identitatea, străbătând veacurile în urmarea până la identificarea cu Hristos, și anume: *mărturisirea* dreptei credințe, care a îmbrăcat adesea în istorie forme martirice; *diaconia*, adică permanentizarea slujirii lui Dumnezeu prin slujirea oamenilor pentru mântuire; și *Doxologia* sau Liturghia, adică preamărirea neîncetată a lui Dumnezeu prin cuvânt și faptă.

Aceasta este, prea iubiților, icoana sfintei noastre Ortodoxii, care nu este alta decât icoana vie a Dumnezeului-Om și a Omului-Dumnezeu, Iisus Hristos, Care a lucrat pe pământ din iubire, cu iubire și pentru iubire.

Iată de ce, a fi ortodox înseamnă a fi pururea în iubirea lui Hristos (Ioan 14, 21), "*participând cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste*" la plenitudinea vieții harice și la misiunea Bisericii în lumea de astăzi.

**Din Pastorală Sfântului Sinod al Bisericii
Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei, din
anul 2005**

**Sărbătoarea Bunei Vestiri face dezlegare
la pește, chiar dacă va cădea în zi de
vineri, fiind una din cele două zile cu
astfel de dezlegare din Postul cel Mare.**

Marti, 22 martie este Ziua Mondială a Apei,
eveniment prin care suntem chemați a
conștientiza o dată în plus importanța
păstrării calității apei și a mediului în care
trăim. În pagina a treia a acestui număr al foii
noastre, puteți citi un interesant articol
despre protecția mediului înconjurător –
manifestare a respectului față de darurile
divine și față de propria ființă.

Icoană realizată de Miruna-Ioana Nicolaev

Evanghelia duminicii (Ioan I, 43-51)

43. A doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi.
44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru.
45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.
46. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun ? Filip i-a zis: Vino și vezi.
47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug.
48. Natanael I-a zis: De unde mă cunoști ? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin.
49. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel.
50. Răspunsu-a Iisus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi ? Mai mari decât acestea vei vedea.
51. Și i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul Omului.

Buna Vestire

“**S**i S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om” – mărturisim de fiecare dată când rostim Simbolul de credință, recunoscând prin aceasta importanța deosebită pe care o are Sfânta Fecioară în taina mântuirii omului.

Conform informațiilor din Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură, Fecioara Maria, întru care s-a împlinit făgăduința mântuirii (Fac. 3, 15), era din seminția lui David, născută în Nazaret din părinții Ioachim și Ana, care ajunși la anii senectuții, au fost izbăviți de povara nerodirii prin binecuvântarea Tatălui Ceresc. Cei doi părinți, vârstnici fiind, au dus-o pe Maria la templu, la vârsta fragedei copilării, unde a trăit și crescut în curăție desăvârșită. Mai târziu, de la Templu a fost încredințată prin logodnă bătrânului Iosif, din aceeași seminție cu ea, care i-a devenit tutore și ocrotitor.

Maria se făgăduise a petrece în feciorie, a-și închina întreaga viață lui Dumnezeu, Care a ales-o vas curat pentru întruparea Fiului Său și început al mântuirii oamenilor. Acest moment al începutului mântuirii este redat în primul capitol al evangheliei de la Luca și cunoscut în tradiția creștină sub numele de *Bunavestire*, sau *Blagoveștenie*.

La „plinirea vremii” (Gal. 4,4), a fost trimis de la Dumnezeu Gavriil, îngerul cel întâi stătător, în cetatea Nazaret, ducând Mariei vestea înaltei lucrări dumnezeiești zicând: “*Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei*” (Luca 1, 28). Auzind cuvântul îngerului, Maria s-a tulburat neînțelegând motivul urărilor ce i s-au adus. Îngerul a grăit: “*Nu te teme Maria, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântec și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt Se va chema și Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său*” (Luca 1, 30-32). La auzirea acestei vestiri, Maria Fecioara s-a arătat nedumerită zicând: “*Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat ? Arhanghelul Gavriil i-a arătat măreția întrupării Domnului: Duhul Sfânt Se va pogori peste sine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema*” (Luca 1, 34-35).

Biserica creștină sărbătorește această vestire a Nașterii Fiului lui Dumnezeu în mod invariabil în ziua de 25 martie sub numele de Buna Vestire. Aceasta este prima mare sărbătoare după echinocliul de primăvară și prin însăși amplasarea ei ne vestește începutul biruinței luminii asupra întunericului. Deși aflată în Postul Mare, sărbătoarea Buneivestiri poartă în sine nădejdea mântuirii care se va împlini o dată cu Nașterea Domnului. Din clipa zămislirii prin coborârea Sfântului Duh, Fiul lui Dumnezeu “S-a întrupat” în Fecioara Maria, căpătând fire omenească.

Multă iubire ne-a arătat Dumnezeu, dar cea mai mare dovadă a iubirii nemărginite ce ne-o poartă ne-a dovedit-o prin aceea că pe Însuși Fiul Său L-a trimis în lume, ca Om, pentru a noastră mântuire. Cât privește Fecioara Maria, cu adevărat zămislirea și nașterea au fost curate și neatinsse întinare trupească. De aceea, Biserica noastră creștină ortodoxă o mărturisește deopotrivă și *Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioară* adică Fecioară înainte de naștere, Fecioară întru naștere și Fecioară-Maică.

Bucură-te, ceea ce ai născut lumii bucurie, pe Hristos Mântuitorul nostru.

Bucură-te Mireasă pururea Fecioară !

Nina Scopos

Rugăciune către Maica Domnului

Preasfântă Stăpână, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești singură Preacurată și cu sufletul și cu trupul, ceea ce singură ești mai presus de toată curăția și întreaga înțelepciune și feciorie; Ceea ce singură toată te-ai făcut lăcaș a tot darului Preasfântului Duh și pe însăși puterile cele fără de materie, fără de asemănare le covârșești cu curățenia și cu sfințenia sufletului și a trupului. Caută spre mine pângăritul, necuratul și întinatul și cu sufletul și cu trupul, cu înținăciunea împătimirii vieții mele celei dezmiardate. Curățește-mi mintea mea cea pătimasă, spală-mi și îndreptează-mi gândurile mele cele rătăcite și orbite. Îndreptează-mi și povățuiește-mi simțirile mele. Slobozește-mă de obiceiul cel prea rău și urât, care de-a pururea, ziua și noaptea, mă tiranizează pe mine, al necuratelor mai înainte prinderi în minte, și al patimilor. Oprește-mă de la tot păcatul cel cu lucrare, și îmi dăruiește trezire și socoteală deslușitoare, întunecatei și ticăloasei mele minți, spre îndreptarea greșelilor și a căderilor mele. Ca de întunericul păcatului izbăvind-mă, să mă învrednicesc a te slăvi, și a te lăuda cu îndrăzneală, pe Tine cea singură adevărată, Maica adevăratei Lumini, a lui Hristos Dumnezeuul nostru. Că tu singură, împreună cu Dânsul și printr-Însul, ești binecuvântată și prea proslăvită de toată zidirea, cea văzută și cea nevăzută, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Semnificații ale Duminicii Ortodoxiei

MOTTO: “Luați aminte la mai-marii voștri, priviți cum și-au încheiat viața și le urmați credința”

În prima duminică din Postul Mare, Biserica Ortodoxă sărbătorește un eveniment cu adânci rezonanțe în istoria creștinismului, în general, și a ortodoxiei, în special, cunoscut sub denumirea de *Duminica Ortodoxiei*. Mai precis, se face referire la ziua de 11 martie 843, când, într-un sinod convocat la Constantinopol au fost declarate valabile toate hotărârile celor șapte sinoade ecumenice și s-a restabilit cultul icoanelor, rostindu-se anateme asupra tuturor iconoclaștilor.

Împărăteasa Teodora (842-856), în înțelegere cu noul patriarh al Constantinopolului, Metodie (843-847), au chemat toți episcopii și clericii ce au avut de suferit de pe urma luptelor iconoclaste (lupte purtate între cei care cinsteau icoanele și cei care nu le cinsteau), fiind hotărâți să reintroducă cultul icoanelor. La sfârșitul lucrărilor, sinodalii au compus un text special de anatimizare a tuturor ereticilor din decursul istoriei creștinismului, cunoscut sub denumirea de Synodicon. Acesta a fost citit în toate bisericile creștine în prima Duminică din Postul Sfințelor Paști (această zi căzând atunci la 11 martie 843). Astfel, prima Duminică din Postul Mare s-a numit de atunci Duminica Ortodoxiei, ca amintire a biruinței Ortodoxiei asupra tuturor ereziilor.

În această zi, o procesiune condusă de patriarhul Constantinopolului a pornit spre Catedrala Sf. Sofia, unde se săvârșea Sf. Liturghie, iar icoanele au fost puse din nou la locurile lor spre a fi cinstite de credincioși.

De atunci, în fiecare an, această primă Duminică a Postului Mare este cinstită în chip deosebit, Patriarhul fiecărei Biserici Ortodoxe trimițând o scrisoare pastorală tuturor bisericilor din subordinea sa, îndemnând la apărarea și păstrarea dreptei credințe pentru care au luptat secole de-a rândul Părinții Bisericii.

Pr. Viorel Mihalache

Să regândim împreună atitudinea față de natură

Pentru a trăi pe pământ, omul are nevoie de un mediu natural curat care să-i asigure o existență sănătoasă și să-i ofere posibilitatea unei optime dezvoltări intelectuale, morale, spirituale și sociale.

Uitând că face parte din natură prin actul Creației Divine, omul acționează ca un stăpân, tratând natura ca pe învinsul său, nesocotind legile acesteia, ajungând să provoace daune imense mediului în care trăiește și implicit lui însuși.

Resursele biologice ale Pământului se diminuează rapid și ireversibil, suprafețe întinse de păduri au fost degradate și defrișate, eliminându-se astfel sute de specii de plante și animale, reducându-se suportul de dezvoltare a acestora. Aceeași soartă au avut-o și întinse zone mlășinoase precum și recifele de corali. Pământul este în pericol, suferind din cauza pădurilor bolnave, râurilor poluate, emisiilor toxice rezultate din traficul auto și industrie, sau din cauza cantităților imense de deșeuri produse zilnic în toate colțurile lumii.

Industrializarea forțată, chimizarea excesivă a agriculturii precum și exploatarea fără discernământ a unor resurse, fără a ține cont de posibilitățile de refacere ale acestora, au reprezentat principalele cauze ale degradării mediului înconjurător.

Pe lângă toate acestea, cei peste patruzeci de ani de comunism, de impunere a unei filozofii având la bază ateismul, au avut ca rezultat înlocuirea poruncilor creștine de iubire a aproapelui și a naturii ca parte integrantă a Creației Divine, cu preceptele materialismului dialectic, în care omul era stăpânul absolut, subordonând întrutotul natura, mediul în care trăiește, intereselor sale imediate.

Efectele generate de aceste excese nu s-au lăsat prea mult așteptate și schimbările climatice demonstrează odată în plus că natura nu reprezintă un element distinct față de om, ci el trebuie să fie în deplină consonanță cu aceasta. Pentru a preveni aceste dezechilibre este necesar să regândim atitudinea noastră față de natură, față de mediul înconjurător.

Un rol important revine în acest sens instituțiilor care se ocupă de educație, reprezentanții acestora având un rol important în formarea generațiilor tinere, care trebuie educate să respecte, să protejeze și să iubească natura.

Cred însă că un rol deosebit de important revine și bisericii, care, în perioadele de restriște ale istoriei neamului, a menținut vie în conștiința neamului flacăra credinței. După cum spunea părintele Macarie Ioniță: "...numai frumusețea credinței a ținut neamul nostru în toți acești ani. Credința, mănăstirile, Sfintele Sărbători, rugăciunile unei mâini de călugări, toate acestea au fost făclia care a călăuzit poporul nostru prin întunericul veacurilor..."

Din acest motiv, consider că respectul și aprecierea de care se bucură reprezentanții bisericii, pot să fie de un real folos în schimbarea atitudinii față de natură a enoriașilor și acest lucru se poate întâmpla prin a aminti acestora, cu fiecare ocazie, că natura reprezintă un dar cu care ne-a binecuvântat Dumnezeu și că nu trebuie în nici un fel să distrugem sau să aducem daune, care de multe ori pot fi ireversibile.

Promovarea unei atitudini responsabile față de acțiunile noastre, de respect față de legile nescrise ale naturii, poate aduce un echilibru între om și natură, instaurând în sufletele noastre liniștea necesară pentru înnoire, pentru ieșirea la lumină...

Ce poate face fiecare dintre noi pentru protecția mediului înconjurător?

- Adoptați un stil de viață sănătos în armonie cu natura;
- Plantați arbori și arbuști în zona în care locuiți și îngrijiți spațiile verzi;
- Economisiți apa și energia electrică, nu irosiți hârtia;

- Nu murdăriți apele, nu aruncați gunoaiile menajere în apă sau pe malurile apelor;
- Evitați arderea gunoaielor menajere și a celor rezultate din grădănit în locuri neamenajate: prin compostare, cele biodegradabile pot fi folosite ca îngrășăminte naturale pe terenurile agricole;
- Căutați să sortați deșeurile: aceasta permite reciclarea și valorificarea lor;
- Practicați turismul ecologic: când vă aflați pe un traseu montan sau oriunde în natură, transportați oricât vă este de greu toate deșeurile pe care le produceți până la primul container de gunoi;
- Evitați folosirea produselor, substanțelor sau obiectelor despre care ați aflat că sunt dăunătoare mediului;
- Cumpărați produse agricole cultivate fără substanțe chimice;
- Sesizați încălcarea legislației de mediu.

Ing. Eugen Sandu

Datoria față de cei răposați (4)

(continuare din numărul anterior)

Slujba înmormântării – între fericire și binecuvântare

În raport cu viața personală, plecarea creștinului din lumea aceasta trebuie privită din perspectiva sălășluirii sale în Rai. E și motivul pentru care slujba înmormântării este dătătoare de nădejde, atât pentru sufletul celui răposat, cât și pentru cei ce participă la ritualul funerar.

După binecuvântarea preotului, se cântă imnul „Aliluia” de trei ori, însoțit de trei stihuri foarte sugestive:

1. *Fericit cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne.*
2. *Sufletul lui întru bunătați se va sălășlui și seminția lui va moșteni pământul.*
3. *Și pomenirea lui din neam în neam.*

Practic, aceste stihuri consideră pe cel răposat un „ales” pe care Dumnezeu îl primește la Sine, dând trei coordonate de bază fericirii veșnice: dobândirea bunătaților viitoare, binecuvântarea urmașilor pe pământ și o prezență vie în memoria posterității.

Din această perspectivă Dumnezeu nu poate fi privit ca un neîndurătoare și implacabilă cauză a tristei despărțiri, ci mai degrabă, ca finalitate fericită pentru existența umană. El, „Adâncul înțelepciunii”, plin de „iubirea de oameni”, purtător de grijă și dătător a tot „ceea ce este de folos”, cu siguranță a ales pentru cel răposat o viață mai bună, o stare superioară, cu atât mai mult cu cât, Născătoarea ne este „rugătoare bineprimită către Dumnezeu”, dar și „liman” sigur pentru mântuire.

Un prim recurs scripturistic în rânduiala slujbei de înmormântare îl ocupă intonarea stihurilor alese din Psalmul 118, cel mai lung din Cartea Psalmilor. Acest psalm are ceva distinctiv: fiecare verset al psalmului are înțeles de sine stătător, în ansamblu psalmul constituindu-se într-o colecție de sentințe și aforisme în marea lor majoritate exprimate la timpul trecut, amintind de căderile și înălțările vieții pământești, ca efect al relației personale cu Dumnezeu. Tocmai numeroasele referințe despre viață și moarte au făcut ca acest psalm să fie rostit în cadrul slujbei Utreniei la mănăstiri, atât sâmbăta (ziua pomenirii morților), cât și duminica (ziua de pomenire a Învierii Domnului din morți).

Ar fi de observat faptul că psalmii ocupă un loc important în manifestarea cultului pentru cei răposați. La priveghi, la stâlpi, iar acum, la înmormântare, mereu se recită din cartea Psaltirii. Iar această recitare nu e o „incantație” pentru cel răposat, ci se adresează nouă, celor vii rămași în urmă, pentru a avea în atenție și a medita fiecare la relația sa personală cu Dumnezeu.

Psalmul 118, care începe cu asigurarea „Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului” se încheie în aceeași notă plină de speranță: deși „rătăcit-am ca o oaie pierdută”, de acum „viu va fi sufletul meu și te va lăuda”. Unul dintre versetele acestui psalm – „*Binecuvântat ești Doamne, învață-mă îndreptările Tale*” - va fi reluat ca stih introductiv pentru cântările cunoscute sub numele de „*Binecuvântările morților*”. Aceste rugăciuni, ce se cântă cu glas lin, se constituie într-o invocare a milostivirii lui Dumnezeu și a intermedierei Sfintei Fecioare și a sfinților în ajutorul nostru și „așezarea” în Rai a răposatului.

Urmează apoi Canonul de rugăciune, care constată: „*Cu adevărat, deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis; că în deșert se tulbură tot pământeanul, precum zice Scriptura: când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim, unde împreună sunt împărații și săracii*” și „*făcând tânguire de îngropare*”, ne angajează în rugăciune pentru sufletul celui răposat.

După ce deplânge despărțirea de cel drag și starea sa de odinioară, lansând retorică întrebare: „*Cum ne-am înjugat cu moartea ?*”, canonul de rugăciune se încheie prin a ne prezenta *Calea Fericirii* prin intonarea melodioasă a celor nouă Fericiri, rostite de însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos (Matei 5, 3-12)

Pr. Mihai Mărgineanu

Alege Binele ! (7) (urmare din numerele anterioare)

„Mintea neînvățată cu lucrarea diavolească, precum un miel neștiutor, vede lupul și se duce la el crezând că este oaie. Și așa, ca un biet miel naiv, se duce drept în gura lupului (diavol) flămând.

Prima linie a luptei pe care vrăjmașul o flutură în văzul minții este momeala. A doua este asupreală. Dacă a izbutit cel rău să fure mintea cu momeala, o îndeamnă să vorbească împreună cu el. Urmează furarea minții, care este treapta a treia din lucrarea fărădelegii sau unirea.

Când mintea își dă seama de ea însăși și de cele în care se află, avem lupta cea de gând. Mintea noastră hotărăște dacă merge după momeală sau se întoarce de la dânsa. Aici începe lupta. Dacă întârziem lupta, ne putem trezi învăluit din partea poftelor sau a iușimii. Prin urmare, lupta trebuie dată grabnic.

Această luptă este, deci, hotărâtoare: dacă mintea încuviințează lucrarea diavolului, această încuviințare o dă voinței, asupra căreia suflă vrăjmașul boarea ameteții. Voința ia hotărârea după sfatul minții și nu înainte. De aceea se zice că avem în orice hotărâre libertatea voinței, adică puterea de a alege ce vrem. Darul libertății voinței ni l-a dat Dumnezeu, ca pe o mare cinste si prin el trebuie să creștem până la măsura îndumnezeirii.

Fragment din lucrarea *Războiul creștinilor cu diavoli*) – va urma

Cronică parohială

Ca în fiecare an, în parohia noastră, în primele patru seri din Postul Mare s-a săvârșit slujba Pavecerniței Mari, împreună cu Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul. Aceste slujbe, cunoscute sub numele de *Deniile Canonului celui Mare*, sunt menite să ne descopere păcatele și nevoia de pocăință printr-o adâncă meditație asupra istoriei biblice, istorie a păcatului, a căderii, a pocăinței, a iertării și a restaurării.

În acest an, Slujba Canonului Mare din prima zi de post a fost oficiată cu distinsa participare a *Prea Sfințitului Calinic Botoșăneanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor*, însoțit de Prea Cucernicul Părinte Protopop Constantin Andrei și de doi diaconi. În cuvântul de învățătură, Prea Sfinția Sa a subliniat importanța Postului, a rugăciunii, stăruind asupra datoriei de a ierta, de a descoperi păcatul din viața noastră, de ne pocăi și schimba atitudinea față de propria ființă și față de semenii noștri. Această perioadă de Post, este o perioadă de pregătire pentru a ne întâlni cu Hristos Mântuitorul, Cel răstignit și înviat din morți, iar cel care poate posti – a afirmat Prea Sfinția Sa -, dar nu o face, nu poate spune că este cu adevărat pregătit pentru a întâmpina cum se cuvine marile sărbători.

Mulțumim pe această cale Prea Sfinției Sale pentru prezența deosebită, pentru binecuvântarea și mulțumirea sufletească pe care ne-a adus-o în suflet prin oficierea slujbei pavecerniței din prima zi a Postului Mare. Ne-am bucurat de asemenea, de participarea unui număr impresionant de credincioși, a unui frumos grup de seminariști și a cântăreților, la acest ceas de rugăciune și de trăire duhovnicească.

❖ În cadrul deniilor care au urmat marți, miercuri și joi seara au fost ținute meditații de către Părintele Viorel Mihalache (Despre post și rugăciune) și Pr. Mihai Mărgineanu (Despre virtutea ascultării și foloasele ei și Despre cele șapte laude în viața creștinului mirean).

❖ Și în acest an, slujbele de pomenire din sâmbetele Postului Mare sunt urmate de acțiuni filantropice. Astfel, în Sâmbetele din 12 și 19 martie, ofrandele colectate au adus mângâiere bolnavilor de la Secția Grajduri a Spitalului Socola, cu sprijinul consilierilor parohiali Gherghescu Dumitru și Arămeanu Vasile, care au asigurat transportul, și al doamnelor Arămeanu Maricica, Tincu Viorica și Borș Elena, care au organizat distribuirea.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Preot II Viorel Mihalache
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.